

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa P. spółki z o.o. w W.
obecnie A. spółki z o.o. w W.
i P. spółki z o.o. w W.
obecnie A. spółki z o.o. w W.
przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka
Wsparcia Rolnictwa
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 lutego 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 lutego 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powodów na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 4050 (cztery tysiące
pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Powodowie – P. (obecnie A.) sp. z o.o. w W. i P. (obecnie A.) sp. z o.o. w W. zarzucili zaskarżonemu wyrokowi Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 lutego 2018 r. naruszenie art. 3 i art. 5 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, art. 7 i 45 Konstytucji oraz art. 328 § 2, art. 387 § 2¹ i art. 391 § 1 k.p.c. – w różnych konfiguracjach.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powodowie powołali się na przesłanki, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Wskazali, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: konieczność rozstrzygnięcia, czy w kontekście zaufania do instytucji Państwa (art. 7 Konstytucji) oraz konstytucyjnego prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45 Konstytucji), sąd rozpoznający sprawę o ustalenie opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste może, gdy brak konkretnego przepisu prawa, wbrew utrwalonej linii orzecznictwa przyjąć w drodze własnej interpretacji prawa, że legitymacja bierna nie przysługuje właścicielowi nieruchomości.

Powodowie wskazali także w nawiązaniu do zarzutu naruszenia art. 3 i art. 5 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz art. 7 i 45 Konstytucji, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wskutek przyjęcia w zaskarżonym wyroku, że w postępowaniu o ustalenie opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości rolnej, której właścicielem jest Skarb Państwa, legitymacja bierna przysługuje nie Skarbowi Państwa

jako właścicielowi, lecz Agencji Nieruchomości Rolnych (obecnie Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa), podmiotowi, który jest wyłącznie powiernikiem administrującym takimi nieruchomościami na rzecz Skarbu Państwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05).

Przedstawione przez powodów okoliczności nie dowodzą istnienia zagadnienia prawnego w przyjętym wyżej rozumieniu. Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Legitymacja procesowa Agencji Nieruchomości Rolnych w W. (obecnie: Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa) w sprawach o ustalenie aktualizacji opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów znajdujących się w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa była akceptowana w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2006 r., I CSK 124/06, z dnia 12 stycznia 2011 r., I CSK 98/10, z dnia 28 stycznia 2011 r., I CSK 130/10, z dnia 21 czerwca 2013 r., I CSK 741/12, z dnia 6 sierpnia 2014 r., I CSK 559/13).

Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ §1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurejdycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa

(zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10, 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15). Przytoczone okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, i z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06).

Skarżący nie przedstawili przekonujących argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Na marginesie należy zauważyć, że z samej istoty przesłanek przedsądu przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wynika, że jednoczesne ich powołanie we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w odniesieniu do tych samych okoliczności jest obarczone logiczną sprzecznością. Jeżeli bowiem w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne, od którego wyjaśnienia zależy prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy, to z natury rzeczy ewentualny błąd orzeczniczy popełniony przez sąd drugiej instancji nie może mieć charakteru oczywistego i podstawowego (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2014 r., I CSK 343/13).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zgodnie z art. 98 w związku z art. 108 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2016.2261) i art. 99 k.p.c. oraz § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800 ze zm.).